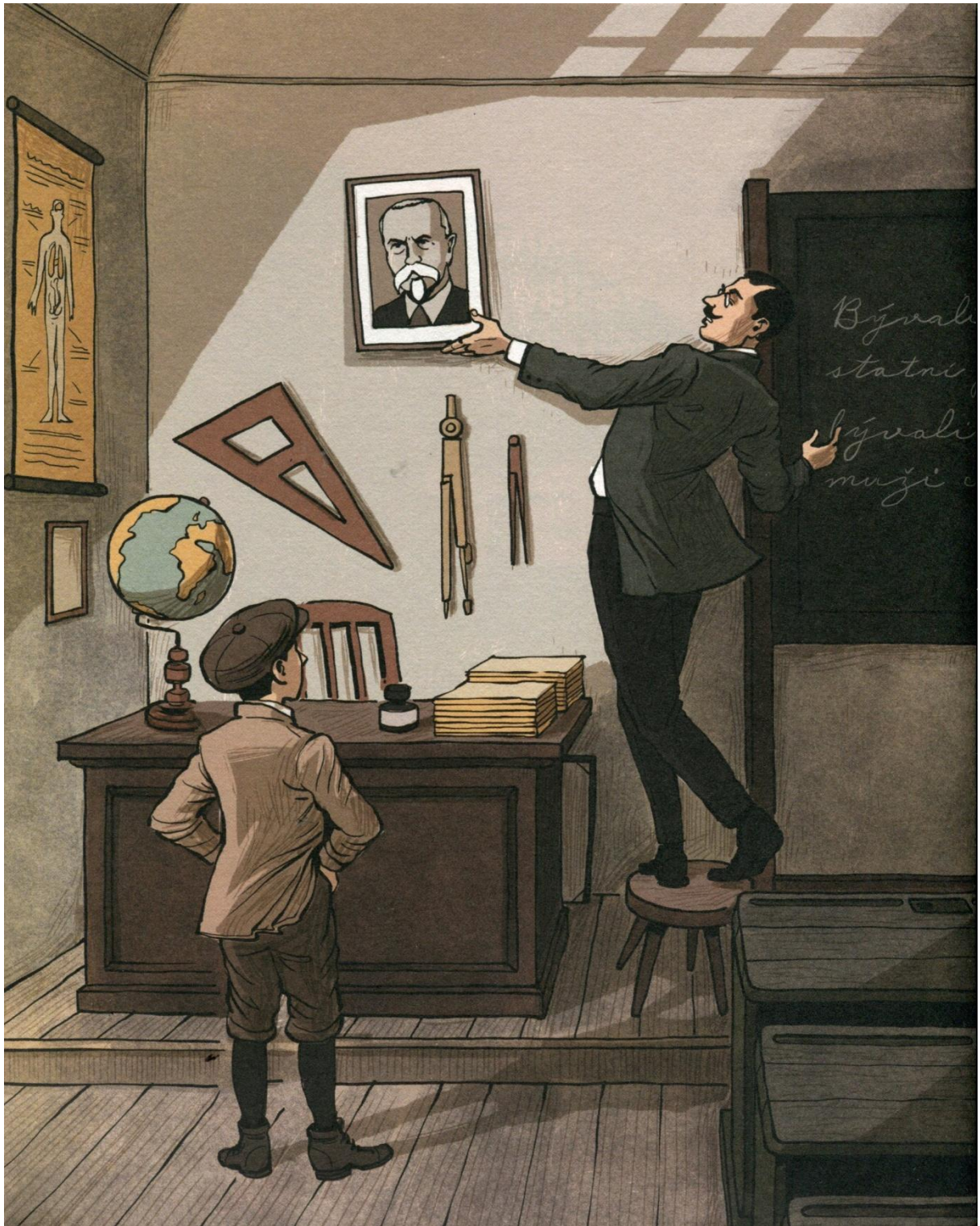

**Město,
kde skončilo
jedno veliké
kamarádství**

MOST

kapitola 1

28. října 1918

pondělí

Táta pověsil chlapa na skobu a potom dlouze zkoumal, jestli není nakřivo. Balancoval na školní židličce, to jak se snažil rovnou nezřítit mezi úhledně srovnané písemky, rýsovadla a desky s výkresy.

„Bývali Čechové statní jonáci, bývali rekové, muži co květ,“ zabroukal si. Potom si teprve vzpomněl, že jsem ve třídě s ním. „Mám to rovně?“ zeptal se.

Horlivě jsem přikývl. Obraz s budoucím československým prezidentem Masarykem, jak mu táta říkal, visel naprosto předpisově. Aby ne, když za ty roky, co ze stejného místa shlížel císař František Josef, se podél rámu vyrýsovala tmavá mřížka z prachu a sazí.

„Nemohli bysme už jít, tati? Chtěl jsem si ještě zahrát s klukama kopanou...“

Přísně se na mne podíval. „Kopaná! Jednou se o těchto dnech bude učit ve škole jako o nejdůležitějších dnech naší historie!“ Sestoupil ze židličky, oprášil ji a vrátil zpátky na místo. Pak zaklapl desky, v nichž přinesl Masarykův portrét. Vystříhl si ho ze starých novin a celou válku schovával za knížkami v knihovničce.

Na katedře ležela podobizna Karla I., posledního císaře habsburské monarchie, do které po tři sta let patřily

FRANTIŠEK JOSEF I.
(1830—1916)

pocházel z dynastie Habsburků a panoval neuvěřitelných 68 let. Po vražedném atentátu na následníka trůnu Františka Ferdinanda d'Este podepsal vyhlášení války Srbsku. Tehdy začal obrovský válečný konflikt, který zasáhl celý svět. Jeho konce se František Josef I. už nedožil.

KAREL I.
(1887—1922)

*byl posledním císařem
habsburské monarchie.
Usedl na trůn v roce 1916
a za svůj prvořadý úkol
pokládal mírové ukončení
vátky, jednání však skončila
neúspěchem. Protože se
v mnohonárodnostním
Rakousku-Uhersku obával
občanské války, nekladl
českým snahám o vytvoření
samostatného státu odpor.
Po skončení svého úřadu ode-
šel do exilu ve Švýcarsku.*

i české země, samozřejmě nedobrovolně, jak tatínek neopomněl zdůraznit pokaždé, když si doma připravoval výklad do hodiny dějepisu. Zastavil se a chvíli přemýšlel. Potom obrázek vložil do desek. „Sláva vítězům, čest poraženým,“ prohlásil.

Konečně odtud vypadneme, ulevilo se mi. Být synem učitele je to nejhorší prokletí, jaké může dítě potkat. Vyšli jsme ze třídy a zamířili po schodišti k hlavnímu vchodu.

„Dnes bylo, Jeníku, vyhlášeno samostatné Československo,“ pravil táta slavnostně. Už asi podesáté od chvíle, co se tu zprávu dozvěděl od pošťáka.

Strhlo se to během páté vyučovací hodiny. Z okna gymnázia jsme měli výhled na celý rynek. Kluci, kteří seděli u oken, šeptem posílali ostatním zprávy o tom, co se děje venku. Mostečtí Češi stáli srocní před radnicí a vzrušeně si vykládali, na kabátech se jim skvěly červenobílé pentličky. Telegraf z Prahy oznamující vyhlášení samostatného Československa se slavil jásosem. Novinka se nesla do všech stran a bojovná nálada kypěla jako bublinky v lívancovém těstě. Nakonec lidi napadlo, že z úřadů strhají cedule s rakouskou orlicí. A tak z budov přšel plech a dole na dlažbě po něm Mostečáci poskakovali, aby „habsburské bestii zakroutili krkem“. Byl to den plný objímání a zpěvu. A také den rozbitých německých vývěsních štítů.

„Zapamatuj si to datum: 28. října 1918! Den, na který jsme po staletí čekali! Masaryk, Beneš a Štefánik nám v Americe a ve Francii vybojovali svobodu!“ pokračoval táta v samomluvě.

Přikývl jsem, ale v duchu jsem válčil s tím, abych se nerozběhl směrem k plácku, kde se už ozývaly úderý do míče a křik kluků svádějících boj s přespolními Striemičáky. Jeden z posledních zápasů. Měl jsem tam být, takhle hraji v oslabení a určitě dostanou od skopčáků ze Striemitz nejmíň sedm fíků! Samostatné Československo mně zkrátka bylo zrovna teď dost ukradené.

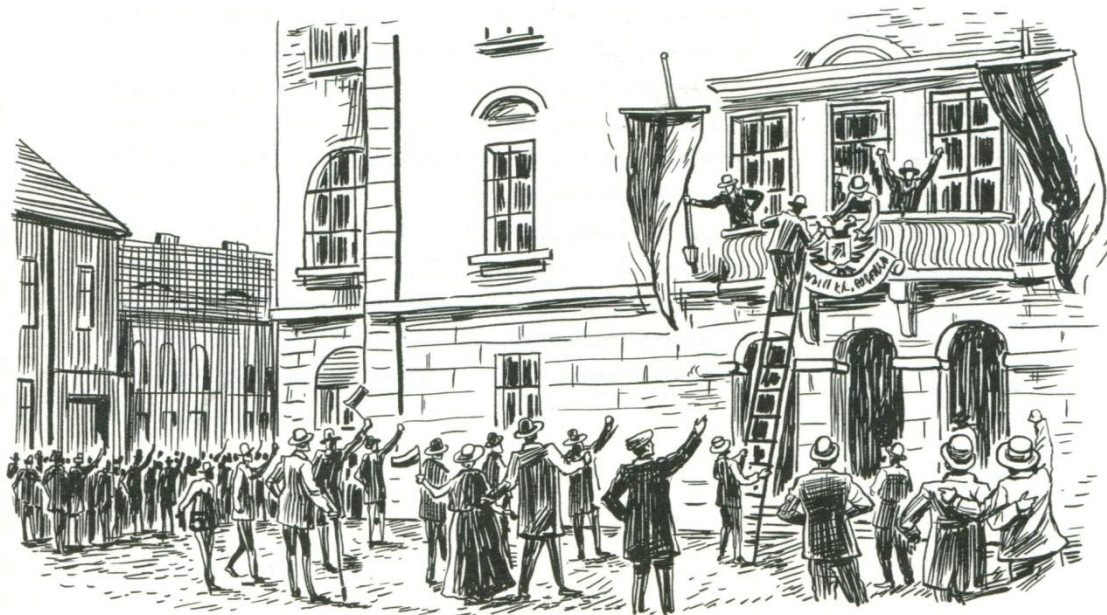
Když jsme potom procházeli přes náměstí, kde vlastenci povalili, vypáčili a vyrabovali Stollwerck, už mě celá ta sláva pěkně štvala. Červené karkulce namalované na plechové stěně odprýskla polovina tváře. Baculou blondatou holčičku, kterou jsem okukoval vždycky, když se mi podařilo našetřit pár halířů na táfličku čokolády, hyzdily čerstvě stříbrné jizvy po kramlích.

A ten zápas jsme nakonec opravdu prohráli.

VYHLÁŠENÍ

SAMOSTATNOSTI

*Dne 27. října 1918 odeslalo Rakousko-Uhersko americkému prezidentu Wilsonovi prohlášení, že souhlasí se všemi body k jednání o příměří včetně práva národů na svobodný a nezávislý vývoj. V Praze si zprávu vyložili jako kapitulaci. Národní výbor tvořený českými politiky proto v **pondělí 28. října** ráno převzal veškeré důležité úřady včetně místodržitelství a odpoledne na Václavském náměstí vyhlásil samostatnost Československa.*

kapitola 2

1. listopadu 1918

pátek

Další vlna politiky k nám vtrhla v pátek. Seděli jsme právě u večeře. Tatínek neodložil noviny ani u jídla.

„Provincie Deutschböhmen!“ Prudce zavřel německé noviny, které si normálně nekupoval, a bouchl hrnkem do stolu, až kafe vyšpláchno. „Naši Němci se chtějí připojit k Německu, v nejhorším aspoň k Rakousku?! I se vším územím? S celými Sudetami? A rakouský parlament ve Vídni že jim to odsouhlasil? To je neuvěřitelná drzost!“

*Jako **SUDET**, německy Sudetenland, se označuje hraniční hornaté pásmo českých zemí (geograficky se tak nazývaly jen severní a severozápadní hranice, tj. oblast Krušných a Jizerských hor), kde už od středověku až do roku 1945 tvořili většinu obyvatel Němci. Sudetští Němci, hanlivě Sudetáci, kteří v habsburské monarchii žili na historickém území českých zemí, se pomocí tohoto názvu odlišovali od Němců z alpských zemí.*

Moje starší sestra Anča obrátila oči v sloup a podrážděně zasyčela. Kapičky od kafe jí udělaly fleky na halence a zpěvníku, kterým si listovala. Mají se sborem secvičit nějaké národní písně, nejlíp přes noc.

Maminka si povzdychla. Světová i domácí politika, všichni ti Wilsonové, Masarykové, Kramáři a Lodgmanové se nám v posledních dnech nastěhovali do kuchyně a nehodlali se hnout.

„Z toho bude další válka, Eliško, to ti povídám! A my jsme tentokrát uprostřed dění!“

Nechápal jsem, co tím tatínek myslí, ale zaujalo mne, že se okamžitě začal oblíkat. To slibovalo jediné: nebudu se s ním muset po večeři biflovat latinu. No hurá!

„V sokolském výboru určitě vědí víc. Dobrou noc, děti, a neztejte!“ Políbil maminku a odešel.

Takhle to v dalších dnech vypadalo skoro pořád.

Hned v pondělí uspořádal táta ve škole mimořádnou přednášku o české historii. Všichni jsme seděli namačkaní v největší třídě a poslouchali výklady o dějinách našeho národa, o právu na samostatnost a profesoru Masarykovi. Táta se u toho hrozně dojímal, pár dětí dokonce rozplakal. A potom začal zpívat:

„Hej, Slované, ještě naše slovanská řeč žije,
pokud naše věrné srdce pro náš národ bije.
Žije, žije duch slovanský, bude žít na věky.
Hrom a peklo, marné vaše proti nám jsou vzteky.“

Ničemu jsem nerozuměl a bylo mi strašlivě trapně!

* * *

Že bude nová válka věděl za chvíli každý. Přestaly dokonce jezdit i vlaky na Prahu a vůbec do „sousedního státu“, jak se teď mezi Němci z provincie Deutschböhmen říkalo.

A úplně nejhůř to postihlo nás fotbalisty. Hans má sice oba rodiče Němce, ale chodí stejně jako já na gymnázium do primy a bydlí v naší čtvrti, takže je to náš Hans, náš nejlepší střelec. Jenže od včerejška s náma nehraje. Nesmí, zakázali mu to. Že by ho prý fotr přetáhl páskem. Protože teď jsou všichni sudetští Němci ve válce s novým Československem. Jeho táta i se strejdou

PROVINCIE DEUTSCHBÖHMEN

Mladý československý stát dosud neměl mezinárodně uznávané hranice a Němci žijící v pohraničních oblastech Čech, Moravy a Slezska se odmítali stát pouhou národnostní menšinou. Hned následující den po vyhlášení Československa založili vlastní provincii Deutschböhmen (Německé Čechy) s vládou v Liberci a prohlásili se za součást rakouského státu. Brzy nato vznikly další: Sudetenland (Sudety), Böhmerwaldgau (Český les) a Deutschsüdmähren (Německá jižní Morava). Němci se přitom odvolávali na právo národního sebeurčení, tím se ale dostali do konfliktu s právem na české sebeurčení. Protože se nechtěli podřídit autoritě Národního výboru ČSR, obsadilo tyto provincie během listopadu a prosince 1918 československé vojsko.

už vstoupili k volkswehru, německé domobraně. Takže Hans teď bude kopat za Střimičáky. A my půjdeme leda tak do Prčic. Naštěstí končí sezóna, a třeba si to Hansův táta do jara ještě rozmyslí.

SKOPČÁCI

Němcům z hornatého pohraničí se lidově říkalo skopčáci — to znamená ti, kdo pocházejí „s kopců“ (vlastně tedy „kopčáci“, obyvatelé kopců). Časem se tak začalo říkat všem českým Němcům a ze slova skopčák se stala spíše nadávka.

Během listopadu jsme se několikrát porvali se skopčáckýma klukama. Vždycky to začne stejně: oni na nás pokřikují, ať odtáhneme do Prahy, my na ně, ať stáhnou ocas jako ten jejich císař. Potom přijde bitka. Venca má zlomenou nohu, Jirka přeražený nos, my ostatní už modřiny a škrábance ani nepočítáme. Já se neperu za Masaryka a tátovy ušlechtilé řeči. Peru se za Hanse, o kterého jsem kvůli Deutschböhmen přišel.

kapitola 3

28. listopadu 1918

čtvrtek

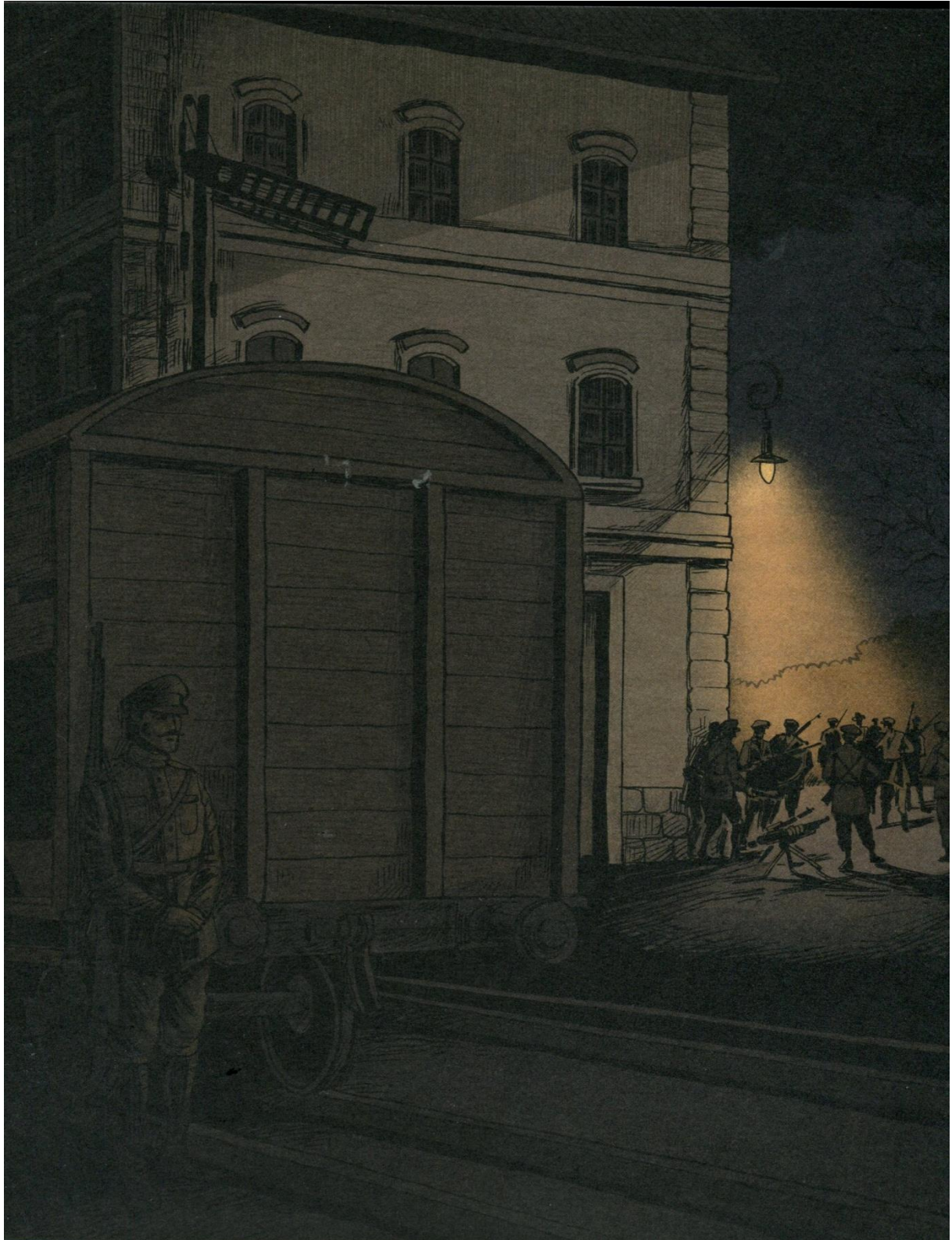
Včera už jsem skoro usínal, když pro tátu přišli sokolové, že se obsazuje nádraží, ať jde s nima. Mohlo být po deváté. Celou hodinu jsem se pak snažil usnout, zdála se mi spousta rychlých, zmatených snů. Táta s puškou a Hans s merunou na kopačce proti němu. Anča přepírá halenku ušpiněnou od krve. Já sedím ve třídě a pokouším se vložit do rámu obrázků nového prezidenta, jenže je moc malý, a tak má Masaryk nad hlavou ještě druhé oči císaře Karla.

Když z kuchyně odbíjela půlnoc, už jsem to nevydržel. Manželská postel byla prázdná, maminka ještě svítila v kuchyni. Nepůjde spát dřív, než se táta vrátí. Vyklouzl jsem z postele. Chci to vidět na vlastní oči, aspoň zdálky. Ve tmě se určitě někde schovám. Potichu jsem si natáhl přes pyžamo kalhoty a svetr a oblékl kábat. Boty mám v předsíni, ale pod postelí našťěstí zůstaly rozedrané křusky z léta. Andula se pod peřinou zavrtěla, ale nezbudila se. Opatrně jsem pootevřel okno a seskočil do zahrady. Přivřel jsem okenici, jak nejlíp to šlo, a zajistil ji kamenem, protože průvan by mohl maminku varovat.

SOKOLOVÉ

Tělovýchovný spolek Česká obec sokolská, zkráceně Sokol, byl založen v únoru 1862, aby pozvedl fyziku českého národa i jeho sebevědomí. U zrodu jednoty sokolské stáli dva přátelé a vlastenci Miroslav Tyrš a Jindřich Fügner. Sokolové dbali na všestranný rozvoj osobnosti, pěstili nejen tělo, ale i ducha. K jejich zásadám patří statečnost, síla, vytrvalost, disciplína, mravnost, láska k vlasti a svobodě. Sokolové se významně podíleli na formování československých legií ve Francii (Compagnie Nazdar — Rota Nazdar) a Rusku (Česká družina). Po vyhlášení ČSR vytvořili Národní strážce, aby zabránili rabování, starali se o bezpečnost a klid na ulicích. Mimoto se zapojili do bojů o české pohraničí a o svobodné Slovensko.

Říkali, že půjdou na nádraží. A pokud sem mají přijet vojáci, vezmou to určitě vlakem. Tisknu se k fasádám, přebíhám do tmavých koutů. Vpředu se ozývá hluk. Skřípání, bouchání, hlasy. Nejvyšší čas otočit se a zdrhnout. Jenže mě to táhne dál.

Nádraží už mám jako na dlani. Zpoza staniční budovy čouhá vojenský vagón a před budovou jsou vytažené kulometry. Kolem stojí vojáci v uniformách a chlapi z města. Mají pušky v rukách, jako by se mělo každou chvíli něco semlít. Poznám mezi nimi pár sokolů, dokonce i tátovu přihrbenou postavu. Zády ke mně stojí další muži — německá domobrana — a o něčem se dohadují. Vzteklé výkřiky v češtině i němčině. Někdo hrozí pěstí. Někdo se směje. Cvakání kohoutků zbraní. Snad se jen tak provokují. Ukazují kdo s koho.

Potom si všimnu, že sem z druhého konce Nádražní ulice přibíhají nějakí chlapi. Němci. Taky mají pušky. Vojáci přidřepnou ke kulometům. Nebudou po sobě přece střílet, že ne? Couvám hloubš do jírovcové aleje u kostela. Jestli si mě někdo všimne, čeká mě doma nářez.

Výstřel. A ticho. Potom nadávání.

Obejmu kmen stromu a sesunu se nenápadně na zem. Tisknu obličej do trávy. Ať už se stane cokoli, nechci to vidět. Po chvílce se znovu ozve z obou stran řev a dupot bot. Možná utíkají proti sobě. Nemám šajna. A nechci to vidět! Představuju si tátu. Taky bojuje? Jenže kde by se to asi tak naučil, když celý život jenom dřepí za katedrou.

OBSAZENÍ MOSTU

a dalších pohraničních měst mělo potlačit snahy českých Němců o odtržení od nového státu. V listopadu 1918 začalo mezi českými a německými obyvateli Mostu docházet ke střetům. Konflikt vyvrcholil 27. listopadu. V ten den dorazilo do Mostu asi dvě stě československých vojáků, aby obsadili mostecká kasárna, kde byli zabarikádováni vojáci volkswehru. Němci však neměli pořádnou výzbroj, takže byli proti české přesile bezmocní. Dne 28. listopadu českoslovenští vojáci zabrali mostecké nádraží a poštu a město bylo definitivně obsazeno. Neobešlo se to ale bez střílení a obětí na životech.

Někdo křičí, že krvácí. Blízko mě proběhl nějaký člověk. Že by se Němci stahovali? Vojáci spustili kulomet. Střelba plechově drní teď už prázdnou ulicí.

„Dummer Junge!“ slyším nad sebou.

„Já jsem tady omylem. Nechtěl jsem...“

„Kluku hloupá!“ zopakuje muž, tentokrát česky.
„Lauf nach Hause! Utikej domu!“

Táhne mne za ruku pryč. Mizíme ke kostelu. Na křižovatce mne pustí a ohlídne se. Mávne rukou.

„Lauf! Utikej!“

A tak utíkám. Zuby mi drkotají. Místo domů vidím jen šedou šmouhu. Brečím. Asi se motám pořád dokola. Hlavně se nevracet k nádraží! Konečně poznávám naši ulici. Přelezu plot do zahrady. Odhodím kámen a otevřu okenici. Chci se vytáhnout nahoru, ale třesou se mně ruce i nohy.

„Běž dveřma, odemknu ti.“

Maminka! Nutí se do šepotu, ale hlas jí přeskakuje rozčlením. Zavírá okno. Ploužím se ke vchodu. Rychle mne vtáhne dovnitř, má sveřepý pohled a zarudlé oči.

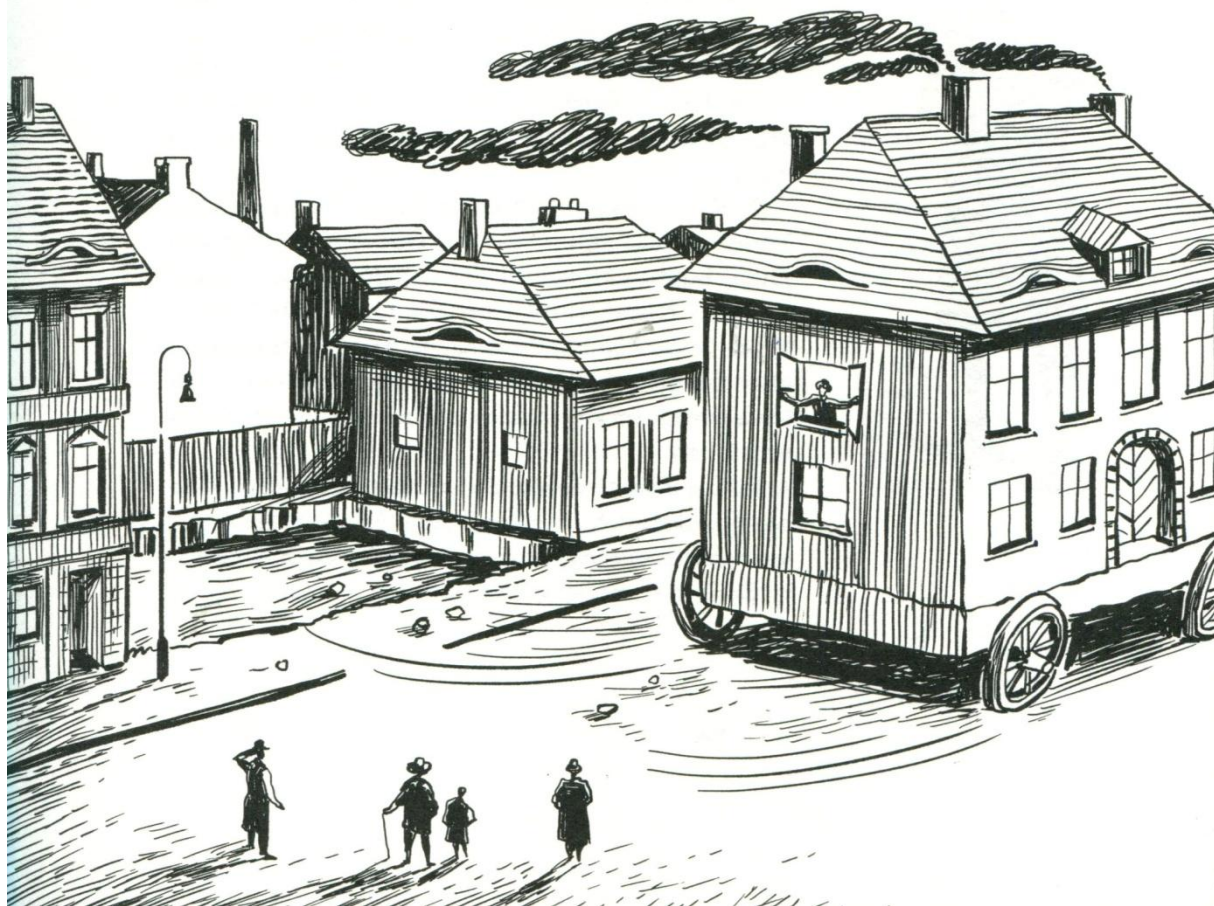
„Nechci nic slyšet,“ šeptá. Svlíká mi šaty a oklepává z nich špínu. Hází je do prádelního koše a zahrabává až na dno. „Tohle ať už se víckrát neopakuje!“ sykne. Stojím tam v pyžamu, obličej od hlíny. „Umýt a spát!“

Když se vrátím do kuchyně, maminka sedí bez hnutí na židli. Úplně bledá. Proplížím se kolem ní do postele. Do rána dostanu horečku. Celé obsazování Mostu československou armádou prospím s peřinou přetaženou až po uši.

Druhý den jsme stejně nesměli z domu. Vyučování rovnou zrušili. Obchody měly zavřeno. Ve městě hlídali vojáci a příslušníci německé domobrany. Občas to mezi nimi zajiskřilo, střílelo se.

Táta nám nosil domů kusé zprávy, ale většinou jen mlčel nebo rozčileně opakoval, že teď konečně máme vlastní republiku a že si ji od Němců nenecháme vzít. „Když chtějí k Rakousku, ať si jdou do Vídně,“ řečnil.

Pomyslel jsem na Hanse a jeho rodiče. Na velký dům, kde bydleli. Naloží ho na kolečka a odvezou? K smíchu. To přece nejde, jen tak se odstěhovat a opustit všechny kamarády!

pohledem Hanse

1. prosince 1918

neděle

Od čtvrtka, po tý přestřelce u nádraží, už nikdo s nikým nemluví. Na ulici se čeština s němčinou skoro nepotkají. Chlapi z volkswehr chodí po městě a naparujou se před ženskýma. Táta furt jenom nadává na Čechy: Most prej vždycky patřil Němcům. Máti se věčně rozčiluje, že v krámě nesežene ani párky, natož kotletu. A strejda Franzi leští brokovnici a vykřikuje, že se k Rakousku připojíme, i kdybysme kvůli tomu měli postřílet půlku města.

Já tátu a strejdu vlastně chápu. Sudety jsou plný Němců. Půlka lidí na radnici jsou Němci a většina velkejch podniků patří Němcům. Nejvíc peněz tady mají taky Němci, a teď jim někdo bude vykládat něco o tom, že jsou konečně svobodní? My Němci jsme přece svobodní odjakživa! Do háje s Masarykem a všema těma národoveckejma kašpama! Od října jde všechno z kopce.

Píšu si úkol do latiny, ale nemůžu s tím hnout. Dřív nás s Jendou občas doučoval jeho táta, jenže ten je teď u nás doma na černý listině, stejně jako všichni mostecký Češi, co se motají kolem politiky.

Nejhorší ovšem je, že s fotbalem je šlus. S naším fotbalem! Kamarádit se s Jendou a ostatníma klukama z naší čtvrti mně zakázali hnedka na začátku listopadu. Znamená to jediný: začít hrát za Striemitz. Jenže Strimičáci jsou banda neschopnejch trotlů, co neumějí pořádně kopnout do míče.

Vedle v kuchyni máma mele kávu. To skřípání mlejnu mě neskutečně rozčiluje. Jak se mám v tomhle učit? Za půl hodiny bude kafe a bábovka. Nejspíš poslední kafe na dlouhou dobu, protože teď už se nedá v obchodech koupit skoro nic.

Najednou někdo zabuší na venkovní dveře. Takhle nikdo známej neklepe. Tak nahlas. Všechny ostatní zvuky ztichnou. Z patra vyběhne Franzi, sbíhá po schodech. „Češi!“ houkne na nás. „Vojáci!“ Musel se vyklonit z okna a zahlídnout je venku.

Otec se zvedá z kanape a šoupavě si nazouvá papuč. Vylezu na chodbu. Už jim otevřeli.

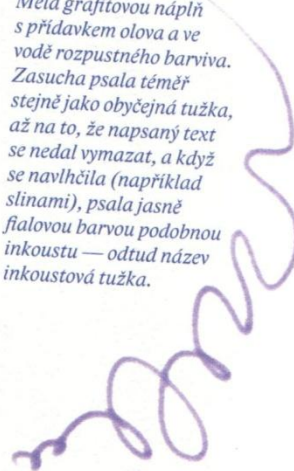
Čtyři českoslovenští vojáci. A s nima i dva Mostečáci, Češi z národního výboru. Poznávám Jendova tátu, stojí vzadu, za ostatníma, v ruce drží složku plnou lejster a rty má fialový od inkoustový tužky.

Hned je mi jasný, proč jsou tady. Vojenský velitelství v Mostě především nařídilo, že kvůli pouličním bojům se musí veškerý zbraně — střelný i sečný, ruční granáty a taky hořlaviny a výbušniny — odevzdat u staničního velitelství. Do včerejšího poledne. Potom prej budou dělat domovní prohlídky. A ti, u koho se zbraně najdou, budou co nejpřísněji potrestáni, psalo se ve vyhlášce.

INKOUSTOVÁ TUŽKA

se objevila na přelomu 19. a 20. století a hojně ji používali zejména úředníci. Měla grafitovou náplň s přídavkem olova a ve vodě rozpustného barviva. Zasucho psala téměř stejně jako obyčejná tužka, až na to, že napsaný text se nedal vymazat, a když se navlhčila (například slinami), psala jasně fialovou barvou podobnou inkoustu — odtud název inkoustová tužka.

STANNÉ PRÁVO

Kvůli nepokojům ve městě vyhlásilo mostecké hejtmanství v pondělí 2. prosince stanné právo. Mělo odstrašit občany od páchání trestných činů, protože zločiny se mohly soudit okamžitě a přímo na místě byly ukládány výrazně přísnější verdikty — včetně trestu smrti. Po 19. hodině se zavíraly domy a obchody, po 21. hodině i hostince a kavárny. Nehrála divadla ani biografy. Až do ranních hodin nesměli lidé bez závažného důvodu vycházet na ulici. Po osmi dnech hejtmanství stanné právo odvolalo.

Táta svou pušku odevzdal. Franzi ne.

„Dali ti na tu flintu nějaký potvrzení?“ zeptal se strejda táty, když se včera dopoledne vrátil z velitelství. „Tehle cár papíru? Tak to se s ní můžeš rovnou rozloučit, ta už bude zítra střílet do našinců. Tohle já teda nedopustím!“ horlil Franzi.

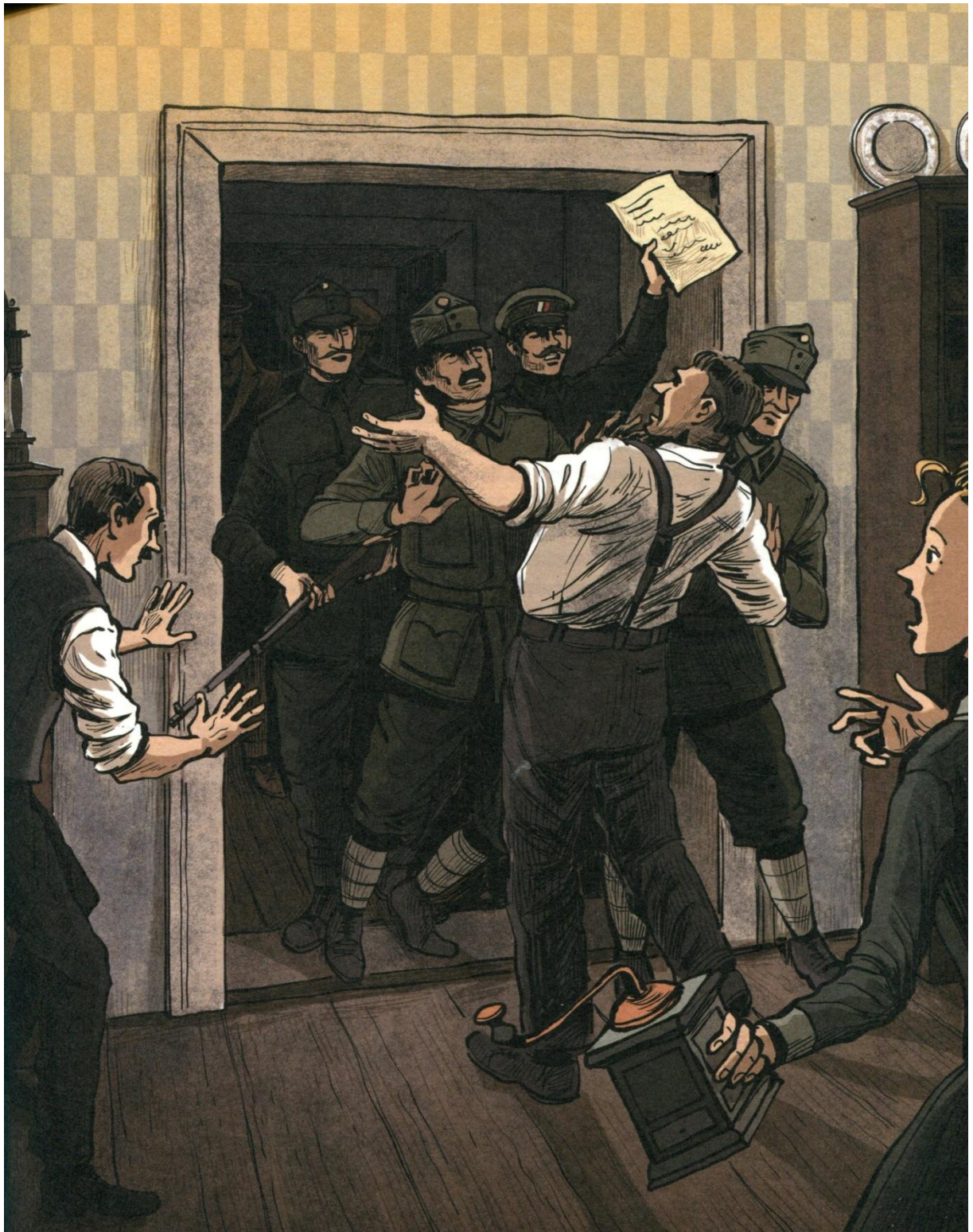
Přišli si pro něj najisto. Mávají orazítkovaným povolením k domovní prohlídce a nesmlouvavě tlačí Franziho do síně. Mají pistole. Někteří i pušky. Strejda se s nima hádá. Řve na ně německy. Oni se cpou dovnitř a chladně opakují brblavou češtinou text vyhlášky.

Táta už to nevydrží a chytne Franziho za ruku. Ten vztekle vyjede i po něm. Cvakne pojistka zbraně. Češi se významně dívají na tátu a na maminku, která stojí uprostřed chodby, v rukách kafemlejnek.

Franzi vychrlí pár hodně ostřejch německejch urážek. Jeden z vojáků se provokativně a vyčkávavě zasměje. Táta se otočí a zamíří do patra k Franziho bytu. V patách mu jdou dva vojáci. Uvědomím si, že ti zbylí dva míří na strejdu revolverama. Máma mě okřikne, ať si jdu do svého pokoje, a potom za mnou spěšně přibouchne dveře. Všichni se přesunují nahoru.

Dívám se špehýrkou. Chodba je prázdná, až na jednoho vojáka, kterej tu pro jistotu hlídkuje. Stojím tiše jak myška a zadržuju dech. Najednou vidím, jak se chlapík otáčí a rychle po něčem chňapne. V jeho tlumoku mizí naše odpolední bábovka!

Za pár minut se na schodech ozvou rozčilený hlasy. Vojáci nesou v plátěném futrálu nějakou dlouhou věc. Jendův táta strká strejdovi pod nos papír k podpisu,

Franzi mu nadává do českých sviní, ale nakonec podepíše. Vyjdou ze dveří a on za nima hlasitě zabouchne.

„Schweinerei!“¹ odplivne si strejda. Rodiče ho manévrují do našeho bytu, aby se ještě nezjančil a nevyběhl za vojáky.

Stojím schovanej za rozevřeným křídlem dveří. Z parádního pokoje se nese hněvivá litanie. Táta rozčileně bubnuje prsty o desku kávového stolku. „Usadil jsem se v rakouský monarchii, v žádným Československu! Koupil jsem si dům mezi svejma. Jestli to bude v Brůx smrdět Čechama jen o trochu víc, jdu rovnou k příbuznejm do Chemnitz!“

Najednou zaslechnu zaklepání. Tentokrát je nesmělý a o mnoho tišší. Pohnu se. Nikdo nic nepostřehl. Zvědavost mě donutí otevřít. Venku stojí Jendův táta a v ruce drží naši bábovku. Střídavě rudne a bledne a potom vykoktá: „Zjistil jsem, že došlo k jistému pochybení, omlouvám se.“ Vrazí mi moučník do ruky a vycouvá. Elegantní žebrování je na jedné straně úplně rozervaný a z upečeného těsta trčí rozinky.

Zamířím opatrně do kuchyně. Měl bych ji rozkrájet a odnést do pokoje, aby nikdo nic nepoznal. Ruce mám od cukru a drobků. Stydím se za ně. Za všechny.

Vtom klapnou dveře. Maminka vřískne a já schytám facku. Jdu spát bez večeře, je mi špatně z hladu. Jenže vysvětlovat historku s vojákem a panem učitelem se mně prostě nechce.

¹ Svinstvo!